

Trawsgrifiad Fideo 2 Banc Lloegr a chyfraddau llog

MARTIN UPTON

Wel, rydyn ni yma ym Manc Lloegr. Ac Andy Haldane yw prif economegydd Banc Lloegr. Bore da Andy.

ANDY HALDANE

Bore da. Bore da.

MARTIN UPTON

Y mae nifer o gwestiynau yr wyf am eu gofyn, ond mae'r cyntaf yn ymwneud â pholisi ariannol. Yn 1997, trosglwyddodd y llywodraeth gyfrifoldeb dros bolisi ariannol i Fanc Lloegr. A yw'n well i'r banc weithredu polisi ariannol yn hytrach na'r llywodraeth?

ANDY HALDANE

Rwy'n meddwl, ydy. Rwy'n meddwl ei fod yn well i'r economi. Rwy'n meddwl ei fod yn well i gymdeithas. Rwy'n meddwl ei bod hi'n well i'r llywodraeth hefyd, mewn gwirionedd, i rywbeth fel polisi ariannol gael ei roi yn nwylo'r banc canolog.

Nawr, pam ydw i'n dweud hynny? Wel, yr hyn a welsom yn y gorffennol yn y DU, a'r hyn y mae llawer o wledydd eraill wedi'i ganfod, yn hanesyddol, yw bod gadael polisi ariannol, cyfraddau llog, yn nwylo gwleidyddion yn ei adael ar fympwy etholiadau, braidd. Felly, y patrwm a welsom weithiau yn y DU ac mewn mannau eraill oedd, er enghraifft, polisi ariannol yn cael ei lacio, cyfraddau llog yn cael eu gostwng, yn y cyfnod cyn etholiadau, na fyddai efallai wedi bod yn addas i anghenion yr economi. Efallai ei fod wedi creu cyfnodau o chwyddiant, y math o beth a welsom yn ystod y 1970au a rhannau o'r 1980au.

Felly, yr arfer gorau a ddaeth i'r amlwg, yn rhyngwladol, dros y cyfnod hwnnw, oedd dirprwyo'r cyfrifoldeb dros bennu cyfraddau llog i fanc canolog, hyd braich o etholiadau, o'r broses wleidyddol. A thrwy hynny, mae llai o siawns i bwysau chwyddiant gynyddu cyn etholiadau.

A hyd y gallwn ddweud, ar sail profiad yn y DU ac yn rhyngwladol, mae'r gwledydd hynny sydd wedi rhoi polisi ariannol yn nwylo'r banc canolog wedi gallu cadw chwyddiant dan reolaeth yn well. Yn y DU ers 1987, pan roddwyd annibyniaeth weithredol i'r banc ar gyfer gosod cyfraddau llog, mae chwyddiant wedi cyrraedd y targed o tua 2% ar gyfartaledd. Felly rwy'n meddwl bod hynny wedi bod yn ganlyniad da i'r economi, i gymdeithas, ac yn y pen draw mae'n beth da i'r llywodraeth hefyd.

MARTIN UPTON

Soniasoch am y targed ar gyfer chwyddiant o 2% a sut y mae'r MPC, y Pwyllgor Polisi Ariannol, wrth bennu cyfraddau llog, yn cadw llygad ar hynny. A nawr, rwy'n meddwl eich bod hefyd yn edrych ar rywbeth a elwir yn gapasiti dros ben yn yr economi, a sut y gallai hynny effeithio ar chwyddiant. Ond beth am y cynilwyr druan? Ydych chi'n meddwl amdanyn nhw pan fyddwch chi'n gosod cyfraddau llog? Wedi'r cyfan, mae llawer o bobl sydd â chynilion, yn enwedig yn ddiweddarach mewn bywyd, yn dibynnu ar log ar gyfer incwm.

ANDY HALDANE

Ydym, yn bendant. Felly, wrth bennu polisi ariannol, wrth bennu cyfraddau llog, rydych chi'n iawn, mae gennym darged chwyddiant o 2% i'w daro. Ond nid dyna'r unig beth yr ydyn ni'n cadw llygad arno. Mae gennym hefyd amcanion i gefnogi'r economi ac i gefnogi amcanion y llywodraeth ar gyfer cyflogaeth a thwf.

Felly, drwy'r amser, yr ydyn ni'n edrych nid yn unig ar bwysau prisiau yn yr economi, ond ar lefelau cyflogaeth a lefelau gweithgarwch a sut y mae ein penderfyniadau ynghylch cyfraddau llog yn effeithio ar y rhai sy'n benthyca ac ar gynilwyr. Yn awr, wrth gwrs, allwn ni ddim cadw pawb yn hapus gydag un gyfradd llog. Os ydych chi'n gosod y gyfradd llog yn isel, rydych chi'n rhoi rhywfaint o fudd i'r rhai sy'n benthyca arian ar draul cynilwyr ac i'r gwrthwyneb pan fydd cyfraddau llog yn uchel. Yr hyn y mae'n rhaid inni ei wneud yw cydbwysu'r buddiannau hynny a gofyn i ni ein hunain beth sydd orau i'r economi gyfan. A dyna beth rydyn ni'n ei wneud.

MARTIN UPTON

lawn.